

ਪਾਨਿਉਮ — ਨੰਬਰ ਚਾਰ

တစ်ရပ်သော မဟာမိတ်မှ

Jeff Pippenger

2025-03-04

Dalam sejarah Panium, suatu persekutuan telah dibentuk antara Antiochus Magnus dengan Filipus dari Makedonia. Pertempuran itu dilangsungkan secara langsung terhadap kanak-kanak Ptolemy V oleh Antiochus, dan Filipus turut menyumbang dalam erti kata bahawa peperangannya di bahagian-bahagian lain dalam wilayah itu menghalang bala tentera lain daripada datang membantu raja kanak-kanak Mesir itu. Hal ini bererti bahawa Putin, raja selatan yang terakhir—dilambangkan oleh raja kanak-kanak Mesir itu (kanak-kanak bererti generasi terakhir secara nubuatan)—dikalahkan oleh Trump yang diwakili sebagai Antiochus Magnus yang mengalahkan Ptolemy V di Panium dan sebagaimana Reagan mengalahkan USSR pada tahun 1989.

Philipi inkye “mokuli na bampuku,” mpe “bampuku” bizali elembo ya nguya ya bitumba mpe ya nkita. Bampuku ebendaka makalo mpe basoda bamatelaka yango, mpe lisusu bampuku ememaka biloko na zando. “Bampuku” ezali elembo ya “makalo, masuwa mpe batambwisi ya bampuku,” oyo ezali elembo ya liboso ya États-Unis na boyokani na yango ya proxy elongo na mokonzi ya nordi, ndenge emonisami na molongo ya ntuku minei.

Sekutu Trump mempunyai dua tipologi dalam diri Filipus dari Makedonia dan Herodes Filipus, Tetrarkh. Baik itu Herodes Filipus mahupun Filipus dari Makedonia, lambang itu mengenal pasti seorang yang mengasihi kuasa yang dibekalkan kepadanya masing-masing oleh Kaisar atau Antiokhus. Filipus mengasihi kuda, dan salah seorang Filipus berasal dari Makedonia, yang memegang peranan yang pusat dan asas dalam kerajaan Aleksander Agung.

Ia adalah tanah airnya, kerajaan yang diwarisinya daripada ayahnya, Filipus II, dan batu loncatan bagi empayarnya yang luas. Terletak di bahagian utara Yunani, Makedonia menonjol sebagai teras politik dan ketenteraan tempat Aleksander dilahirkan (di Pella, 356 SM) dan dibesarkan, serta membekalkan sumber awal, tenaga manusia, dan struktur organisasi yang menggerakkan penaklukannya. Pada hakikatnya, Makedonia ialah nukleus kerajaan Aleksander—titik permulaannya, jentera ketenteraannya, dan wilayah yang menambat identitinya sebagai seorang raja Makedonia, bahkan ketika empayarnya berkembang jauh melampaui sempadannya.

Macedon me gyina ho ma atifi fam no wo Alexander ahenni a woakyekye mu anan no mu. Enti, Filipu baako ye Tetrarch, a ne nkyerease ne “fa anan no mu biako,” na Filipu foforo no nso ye “anadwo mframa anan” no mu baako wo Alexander ahenni a kan no mu.

Herod melambangkan seorang yang menolak perjanjian. Esau, garis keturunan yang membawa kepada Herod, telah menolak hak kesulungannya. Sejak awal sekali sejarah suatu umat perjanjian yang dipilih, Esau menjadi lambang bagi mereka yang menolak perjanjian yang Kristus telah mati untuk mengesahkannya. Pada saat Allah hendak mengembangkan umat perjanjian pilihan-Nya menjadi dua belas suku, Esau memberontak. Pada akhir Israel purba, ketika di salib orang Yahudi

menyatakan bahawa mereka “tidak mempunyai raja lain selain Kaisar”, bangsa Yahudi menjadi lambang pada penghujung yang telah ditipologikan oleh Esau pada permulaan. Salasilah keluarga Herod terbentuk daripada garis keturunan Esau dan orang Yahudi, suatu garis keturunan yang dilambangkan oleh seorang pelanggar perjanjian yang memberontak pada permulaan dan oleh suatu umat perjanjian yang memberontak pada penghujung.

Herodus Agung mengenakan pajak yang membawa Yusuf dan Maria ke Betlehem, dan salah seorang dari ketiga putranya, Herodes Antipas, putra Herodus Agung, memerintah pada masa salib. Kurun kehidupan Kristus sejak kelahiran-Nya sampai kematian-Nya secara simbolis dilambangkan oleh keluarga Herodus, dengan demikian menandai sejarah itu sebagai masa pelawatan atas umat pilihan, suatu pelawatan yang pada umumnya tidak pernah dilihat oleh orang-orang Yahudi.

ហង្ស២ មហាវង្ស មានសម្បត្តិបំផុតក្នុងចំណោមប្រជានិរ្ត័យគ្រប់នឹងការបុរសគ្រប់រូបព្រះយស្សី ដោយហេតុនេះមានផ្ទៃដីឲ្យបុរសគ្រប់គ្រាន់តែការបុរសគ្រប់រូបលោកម្ចាស់គ្រូមានផ្ទៃដីឡើងសារជាថ្មី នៅពេលដែលអរហន្តបក់ពុទ្ធសម្បត្តិបំផុត។ ការសម្បត្តិបំផុតជាលើកដំបូងគឺជាការប៉ុនប៉ងសម្បត្តិបំផុតដែលមានពីងទុកថាជាអនុក្សត្រូវបានផ្ទុកស្រទាប់ហើយការសម្បត្តិបំផុតជាលើកចុងក្រោយគឺជាការប៉ុនប៉ងសម្បត្តិបំផុតដែលមានពីងទុកថាជាអនុក្សត្រូវបានផ្ទុកស្រទាប់ដដែល។ មួយសន្លឹកសៀវភៅប្រឆាំងនឹង ចម្រើនបទចម្រើនរបស់លោកម្ចាស់ និងរបស់កូនចៀមហើយតាមន័យនៃ “បទចម្រើន” តំណាងឲ្យបទពិសោធន៍មួយ។ មួយសន្លឹកសៀវភៅប្រឆាំងនឹង រស់នៅក្នុងសម័យកាលមួយដែលមានបទពិសោធន៍សុរាបគុណ។ ក្នុងចំណោមភាពសុរាបគុណទាំងនោះមួយមានមកដល់នៅថ្ងៃទី 22 ខែមករា ឆ្នាំ 1973 ជាមួយនឹងសចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការកំពូលដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានការរំលូតកូននៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ ក្នុងរយៈពេលស៊ើបប្រឆាំងឆ្នាំបន្ទាប់ បុរសដែលជា 66 ឆ្នាំនាក់ដែលអាចមានសក្តានុពលជាបក្សឧទ្ទេសក្នុងចំណោមមួយសន្លឹកសៀវភៅប្រឆាំងនឹងត្រូវបានសម្បត្តិបំផុតតាមរយៈការរំលូតកូនដែលរដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធជាអនុម័ត។

Tḥazult tettekmil d taferkiwt n warrac n tyellist:

Thenó leh ka hmuh chu saki ang a ni a, a ke chu vokek ke ang a ni a, a kām chu sakei kām ang a ni: tin, rulpui chuan a thiltihtheihna leh a lalthutphah leh thuneihna ropui tak chu a pe a.
Thupuan 13:2.

Nonga, ambaye ni Rumi ya kipagani, alimpa upapa mambo matatu, yaani, “uweza wake, na kiti chake, na mamlaka makuu.” Katika aya ya kumi na mbili Marekani, mnyama wa nchi, anawakilishwa kuwa akitumia “uweza” wote wa yule mnyama aliyemtangulia. Hata hivyo, neno “uweza” katika aya ya pili ni neno tofauti la Kiyunani na lile lililotafsiriwa kuwa “uweza” katika aya ya kumi na mbili. Katika aya ya pili “uweza” ni G1722: lenye maana ya mbele ya uso wa (kwa halisi au kwa mfano): mbele ya (machoni pa).

Lentšu “maatla” temaneng ya lesomepedi ke lentšu le lengwe la Segerika leo le fapanego.

Le eena o dirisa thata yotlhe ya sebatana sa ntlha fa pele ga sone, mme o dira gore lefatshe le ba ba nnang mo go lone ba obamele sebatana sa ntlha, se ntho ya sone ya loso e neng ya fodisiwa. Tshenolo 13:12.

“அதிகாரம்” என மொழிபெயர்க்கப்பட்ட, 1832 என்ற சொல் இங்கு, (செய்யும் திறன் என்ற பொருளில்), உரிமை; அதாவது ஒப்படைக்கப்பட்ட செல்வாக்கு: அதிகாரம், ஆட்சியுரிமை, சுதந்திரம், பலம், உரிமை, வல்லமை என்பவற்றைக் குறிக்கிறது. பன்னிரண்டாம் வசனத்தில் உள்ள “அதிகாரம்” என்ற சொல், பூமியிலிருந்து எழும் மிரகம் கடல்மிரகத்தின் ஒப்படைக்கப்பட்ட அதிகாரமே என்பதை அடையாளப்படுத்துகிறது—அமெரிக்கா கடல்மிரகத்தின் பிரதிநிதி மகவராக உள்ளது. அமெரிக்கா முதல் மிரகத்தின் எல்லா ஒப்படைக்கப்பட்ட அதிகாரத்தையும் செயல்படுத்துகிறது. இரண்டாம் வசனத்தில், புறமத ரோம் பாப்பரசராட்சிக்கீழ் காரியங்களை அளித்தது. கி.பி. 496 இல் டோல்பியாக் போரில் க்ளோவிஸ் தனது இராணுவ மற்றும் பொருளாதார வல்லமையை பாப்பரசராட்சிக்கீழ் அளித்தான். கான்ஸ்டாண்டைன் கி.பி. 330 இல் பரேரசின் “ஆசனத்தை” ஒப்படைத்தான்; மேலும் ஜஸ்டினியன் கி.பி. 533 இல் வளையிட்ட ஆணையினால் போப்பை மததரோகிகளைச் சீர்செய்பவனாகவும், சபைகளின் தலைவனாகவும் அடையாளப்படுத்தினான். க்ளோவிஸ் கி.பி. 496 இல் ரீகனை கி.பி. 1989 இல் முன்மாதிரியாகக் காட்டுகிறான். ரீகன் பிரம்பை முன்மாதிரியாகக் காட்டுகிறான்.

Menurut Gregory of Tours (yang menulis hampir satu abad kemudian), Clovis sedang kalah dalam pertempuran itu dan, dalam keputusan, berseru memohon pertolongan kepada Tuhan Katolik. Istrinya, Clotilde, adalah seorang putri Burgundia Katolik yang telah mendesaknya untuk beralih dari paganisme. Clovis bernazar bahwa jika ia menang, ia akan memeluk Katolik. Keadaan pun berbalik—entah karena campur tangan ilahi atau strategi militer—dan Clovis mengalahkan orang Alemanni, membunuh raja mereka dan menceraikan pasukan mereka. Sesuai dengan nazarnya, ia beralih kepada Katolik dan dibaptis, yang menurut tradisi bertarikh pada Hari Natal tahun 496 di Reims oleh Uskup Remigius (St. Remi).

Penukarannya menandai suatu titik balik, yang menjadikan Clovis raja Katolik pertama di antara para penguasa Jermanik (berbeda dengan bangsa Visigoth atau Ostrogoth Kristen Arian). Hal ini menyelaraskan bangsa Franka dengan Gereja Roma, sehingga memberinya dukungan dari penduduk Galia-Romawi dan dari kepausan. Pembaptisan Clovis kerap dipandang sebagai “kelahiran Prancis” yang bersifat simbolis sebagai suatu bangsa Katolik, yang membedakannya dari kerajaan-kerajaan barbar lain yang menganut Arianisme atau paganisme. Karena alasan ini, Katolik menyebut Prancis sebagai “anak sulung Gereja Katolik,” dan juga “putri sulung Gereja Katolik.”

Ha Clovis ka doluwa bongongi ya yambo ya bopapa na mobu 496, azalaki elilingi ya Reagan oyo akomaki bongongi na yango na 1989. Na lisolo ya Reagan mpe Pápa Jean-Paul II, boyokani moko ya sekele esalemaki mpo na kokweisa mokonzi ya sudi. Uta 1798 kino na mobeko ya Lomongo,

ndumba ya Tiri ebombami, mpe azali kaka ndumba yango moko oyo alandaka misisa na ye kino na Masedonia, bokonzi oyo eleki nyonso na nordi. Azali mokonzi ya nordi, abombami na esakweli, kasi azali kaka komimonisa ete azangi libunga.

Paus itu juga melambangkan “mereka yang meninggalkan perjanjian,” yang meskipun secara nubuatan tersembunyi sepanjang tiga perang proksi, pada akhirnya akan tampil ke hadapan dalam sejarah Pertempuran Panium. Dalam peralihan dari Roma Kekaisaran kepada Roma kepausan, Daniel mengenal pasti saat Roma kafir sedang mencapai penghujung masanya sebagai kerajaan keempat dalam nubuatan Alkitab.

Kerana kapal-kapal dari Kitim akan datang menentanginya; sebab itu ia akan berdukacita, lalu kembali, dan menaruh geram terhadap perjanjian yang kudus itu; demikianlah yang akan dilakukannya; bahkan ia akan kembali, dan bersepakat dengan mereka yang meninggalkan perjanjian yang kudus itu. Daniel 11:30.

Dalam frasa “mereka yang meninggalkan perjanjian kudus” yang dimaksudkan ialah gereja Katolik. Mereka yang meninggalkan perjanjian kudus ialah gereja Pergamos milik Yohanes sang Pewahyu yang berkompromi, yang menurut Paulus akan murtad sebelum manusia durhaka dinyatakan. Katolikisme ialah mereka yang telah meninggalkan perjanjian, sebagaimana dilambangkan oleh serangan yang dilancarkan terhadap Firman Tuhan, dan juga hari Sabat ketujuh, yang kedua-duanya telah mengalami serangan yang semakin bertambah sejak zaman Konstantinus dan seterusnya. Terdahulu dalam fasal sebelas, “perjanjian” itu juga dirujuk.

ហើយចិត្តរបស់សុតចេតនាទាំងពីរនេះ នឹងមានបំណងបុរេវិវត្តកម្មអំពីអាក្រក់
ហើយពួកគេនឹងនិយាយកុហកនូវតុល្យភាព; ប៉ុន្តែការនេះនឹងមិនចម្រើនឡើយ
ដុំបិតទីបញ្ចប់នៃតម្លៃចិត្តនៃពលេងលេងបាត់បង់ទុក្ខវេទនា
គាត់នឹងត្រឡប់ទៅសុភមង្គលរបស់ខ្លួនវិញ ដោយមានទុព្វសមុបត្តិយ៉ាងច្រើន;
ហើយចិត្តរបស់គាត់នឹងប្រឆាំងនឹងសចក្ខីសញ្ញាបរិសុទ្ធ;
ហើយគាត់នឹងបុរេវិវត្តការយ៉ាងខ្លាំងពូកែច្រឡប់ទៅសុភមង្គលរបស់ខ្លួនវិញ។
នៃពលេងលេងបាត់បង់ទុក្ខ គាត់នឹងត្រឡប់មក ហើយចូលមកទិសខាងត្បូង;
ប៉ុន្តែវានឹងមិនដូចមុន ឬដូចកុរោយទេ។” ដានីយ៍លេខ 11:27–29។

ในข้อพระคัมภีร์เหล่านี้ “เขา” ได้กลับไปยังแผ่นดินของตน
แล้วต่อมาเขาก็กลับไปยังแผ่นดินของตนอีกครั้งหนึ่ง การกลับทั้งสองครั้งนี้เป็นภาพแทนชัยชนะสองครั้ง
ซึ่งต่อมามี “การกลับ” อย่างมีชัยไปยังกรุงโรมตามมา ครั้งแรกคือยุทธการที่แอคเทียมในปี 31 ก่อนคริสตกาล
ต่อสู้กับแอนโทนีและคลีโอพัตรา และครั้งที่สองคือภายหลังการทำลายกรุงเยรูซาเล็มในปี ค.ศ. 70
“เวลาที่กำหนดไว้” ในข้อพระคัมภีร์เหล่านี้คือปี ค.ศ. 330 ซึ่งขึ้นกับบทสรุปของ “เวลา”
เชิงพยากรณ์ในข้อยี่สิบสี่ อันเท่ากับสามร้อยหกสิบปี

Majingosi mabedi ane a bua maaka mo tafoleng e le nngwe a dira jalo pele ga “nako e e tlhomilweng,” “gonne bokhutlo bo sa ntse bo tla nna ka nako e e tlhomilweng.” Potso e e tshwanetseng go akanyediwa ke gore temana e raya eng fa e re, “Foo o tla boela kwa lefatsheng la gagwe ka dikhumo tse dikgolo?” A e raya gore ka nako e e tlhomilweng, foo o tla boela; kgotsa a e raya gore fa ba babedi ba sena go bua maaka fa tafoleng, foo o tla boela, mme ka jalo go boa go diragala pele ga nako e e tlhomilweng.

យូរយ៉ា សុមីធ កំណត់ថា ការត្រឡប់មកវិញទាំងពីរនោះគឺនៅឆ្នាំ 31 មុន គ.ស. និង 70 គ.ស. ដលៃតំណាងឱ្យបុរេគុតិសាស្ត្រមុនឆ្នាំ 330 ដលៃជាពលវលោដលៃហានកំណត់។ សុមីធ ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា “ការត្រឡប់មកវិញ” នៅក្នុងខទីមុកប្រាំបួន គឺសុទ្ធតែក្រោយឆ្នាំ 330 ហើយថា វាមិនមានដោយដូចការត្រឡប់មកវិញទាំងឡាយបន្ទាប់ពីសង្គ្រាមអាក់ទីអ៊ុ និងក្រុងយូសាឡីមឡើយ។ អ្វីដែលនេះមានន័យគឺថា មុនពលវលោដលៃហានកំណត់ មានការជួបប្រជុំមួយដលៃមានការនិយាយកុហក តាមមកដោយសុចរិតមុននាក់ក្នុងចំណោមសុចរិតទាំងពីរដែលមាននិយាយកុហកនោះ ត្រឡប់មកវិញជាមួយទុរព្យាសមុបតុតិយ៉ាងច្រើន ហើយបន្ទាប់មកបុរាណវិទូនិងសច្ចកុត្តិសព្ទប្រាប្រឹក្សា បុរេវិគ្គការដ៏អស្ចារ្យ ហើយត្រឡប់មកវិញនៅឆ្នាំ 330 ដលៃជាពលវលោដលៃហានកំណត់។

បន្ទាប់មក វាយប្រហារទិសខាងត្បូង ប៉ុន្តែវានឹងមិនដូចសង្គ្រាមអាក់ទីអ៊ុ ឬការបំផ្លាញក្រុងយូសាឡីមឡើយ។ បុរេគុតិសាស្ត្រនៃឆ្នាំ 70 AD នៅក្នុងខគម្ពីរទាំងនោះ បង្ហាញអំពីទីបញ្ចប់នៃបុរាណវិទូសម្បជនមក្សេរីជុរីសរីសរបស់ពួកគេ ដូចដែលត្រូវបានតំណាងដោយ «សម្បជនមក្សេរីបរិសុទ្ធ» នៅក្នុងបទនេះ។ នៅក្នុងខទីសាមសិប រួមប្រែប្រួលមានការយល់ដឹងរួមជាមួយអ្នកទាំងឡាយដែលបោះ បង់សម្បជនមក្សេរីបរិសុទ្ធ។ ឆ្នាំ 70 AD គឺជាទីបញ្ចប់ចុងក្រោយបំផុតនៃស្រាវជ្រាវបុរាណតាមន័យពិត ក្នុងនាមជាបុរាណវិទូសម្បជនមក្សេរីរបស់ពួកគេ ហើយខទីសាមសិបកំពុងកំណត់អត្តសញ្ញាណបុរេគុតិសាស្ត្របួនសតវត្សរបន្ទាប់ពី 70 AD។ អ្នកទាំងឡាយដែលបោះបង់សម្បជនមក្សេរីក្នុងបុរេគុតិសាស្ត្រដែលត្រូវបានតំណាង នៅក្នុងខទីសាមសិប គឺជាអ្នកទាំងឡាយដែលបានបោះបង់សម្បជនមក្សេរីដែលបានចូលទៅជាមួយដោយពួកគេ និងបុរាណវិទូគ្រិស្តានរបស់ខ្មែរ។ រួមហោល គឺជាក្រុមជំនុំដែលត្រូវបានតំណាងថាជាអ្នកទាំង ឡាយដែលបោះបង់សម្បជនមក្សេរីបរិសុទ្ធនៅក្នុងខទីសាមសិប។

Kerana kapal-kapal Kitim akan datang menentanginya; sebab itu dia akan berdukacita, lalu kembali, dan menaruh kemurkaan terhadap perjanjian yang kudus; demikianlah yang akan dilakukannya; bahkan dia akan kembali, dan bersekongkol dengan mereka yang meninggalkan perjanjian yang kudus. Daniel 11:30.

Ayat kedua puluh sembilan membawa kita kepada tahun 330, iaitu waktu yang ditetapkan, yang digenapi apabila Konstantinus memindahkan kota ibu negeri ke Konstantinopel. Pada penanda jalan itu, Roma kafir akan ditarik ke dalam suatu peperangan selatan yang tidak akan berjaya sebagaimana Aktium dan Yerusalem dahulu. Kemudian dalam ayat tiga puluh, Roma kafir diserang oleh Genseric, yang melancarkan peperangan lautnya dari Kitim, yang pada masa kini dikenali sebagai Kartago. Peperangan terhadap Roma kafir ini juga digambarkan sebagai sangkakala kedua daripada tujuh sangkakala dalam kitab Wahyu. Empat kuasa sangkakala yang pertama itu telah membawa Roma Barat kepada kesudahannya menjelang tahun 476. Daripada empat sangkakala yang pertama itu, sangkakala kedua, iaitu kapal-kapal Kitim, adalah yang paling dahsyat, kerana Genseric menguasai lautan dan kekayaan Empayar pun menjadi kering.

A te Chittim adow̃ jemu pepe yehia no, ʒsan ba na n'abufuw sɔre tia apam kronkron no. Wɔmaa eyi baa mu wɔ abakɔsem a edi anim de kɔɔ pope tumi muhyɛ mu wɔ 538 mu no, denam akodi a wɔne Onyankopɔn Asem koe so. Afei ʒsan ba na ɔne “wɔn a wɔpo apam kronkron no” ye nkitahodi. Saa nkitahodi a ɛda abosonsom Roma ne pope Roma ntam no baa mu wɔ 533 mu denam Justinian mmara-hyɛde no so. Afei nkyekyem a edi hɔ, kyerɛwsem aduasa baako no, toa so kyere senea abosonsom Roma “yɛɛ awerehow.” Wɔ 2 Thessalonians mu no, Paulo kyerekyere se abosonsom Roma “siw” pope no ano ma wannya tumi anni so wɔ 538 mu. Bere a po so ntua a ɛsɛ ahenni no sikasem no ma ɔye awerehow akyi no, n'abufuw sɔre tia apam kronkron no, na afei ɔne wɔn a wɔpo apam no ye nkitahodi. Nkyekyem ahorow a edi hɔ no mu no, “akode” a egyina hɔ ma tumi a wɔde maa pope no wɔ 496 mu denam Clovis so no, sɔre gyina hɔ na ɛgu ahoɔden kronkronbea no ho fi; eyi a wɔgyina abakɔsem so no gyinaa hɔ maa Roma kurow no. Na afei abosonsom Roma beyi abosonsom som (daa daa afɔrebɔ no) afi ahenni no mu na wɔde Katolek som asi ananmu, na afei wɔde pope no tena ahengua no so wɔ 538 mu.

Mowe bapapa bo ne bo newa maatla ka 538, bo ne bo tlhagisa bosupi jwa seporofeto, gape le bosupi jwa hisetori jo bo emetsweng mo ditemaneng tse re di akanyetsang. Ngwaga wa 538 o emetswe ka setshwantsho ke 31 BC le Ntwa ya Actium. Mo go Daniele kgaolo ya borobedi, temana ya borobongwe, Roma ya boheitane e ne e tla fenyā dikgoreletsi tse tharo tsa jeokrafi gore e tseye setulo sa bogosi sa lefatshe. Sa ntlha e ne e le Siria kwa botlhaba, morago ga moo Juta le Jerusalema, go latele Egepeto mo Ntweng ya Actium. Roma ya Bopapa le yone e ne e tla tlošwa dinaka di le tharo, ya boraro jwa tsone e le Bagothe, ba ba neng ba lelekiwa mo motseng wa Roma ka 538. Roma ya boheitane le Roma ya bopapa di tlhagisa basupi ba babedi ba ba supang gore Ntwa ya Actium e tsamaisana le 538, mme 538 e supa molao wa Sontaga kwa USA, fa Roma ya segompiano e busa ka bogolo jotlhe go fitlha nako ya tswalo e tswalwa.

Kolo yakanosiatɔa wila twīn, wɔn-yiu kpāte nke etōṇu.

Dalam artikel seterusnya, kita akan menumpukan perhatian pada ayat-ayat ini dan memulakan usaha untuk menyelaraskan petikan ini dengan sejarah ayat sebelas hingga lima belas.